

แนวทางสำหรับจัดการเรียนการสอนภาษาจีนรูปแบบออนไลน์ในวิถีชีวิตใหม่

GUIDELINES ON THE MANAGEMENT OF ONLINE CHINESE INSTRUCTION IN THE NEW NORMAL

สุดารัตน์ จงบุรณาสิต^{1*} และวิสุทธิ์ กระจ่างศิริศิลป์²
Sudarat Jongburanasit^{1*} and Wisoot Krajangsirirsin²

บทคัดย่อ

ในประเทศไทย ช่วงระยะเวลาที่เกิดโรคระบาด ไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในรูปแบบปกติได้ การจัดการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความยากลำบากและเกิดอุปสรรคต่าง ๆ สำหรับผู้เรียนทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา ผู้สอนจึงต้องปรับรูปแบบการสอนเป็นรูปแบบออนไลน์ สำหรับผู้สอนและผู้เรียนชาวไทย ยังถือว่ายังไม่ค่อยคุ้นชินเท่าใดนัก บทความนี้เกิดจากปัญหาที่ผู้เขียนได้พบเจอด้วยตนเองและเกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สอนท่านอื่น ๆ เกี่ยวกับการสอนในรูปแบบออนไลน์ จึงพบว่า การเรียนภาษาจีนโดยผ่านโปรแกรมออนไลน์ก็ถือว่ามีความอุปสรรคอยู่ไม่น้อย ผู้เรียนและผู้สอนจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยถือวลีที่ว่า “อยู่ที่ไหน ก็เรียนได้”

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางสำหรับจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ผู้สอนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์และปรับใช้กับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในรูปแบบออนไลน์ และจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายและจัดอุปสรรคที่มีในชั้นเรียนให้ลดน้อยลง โดยออกแบบรูปแบบกิจกรรมการสอนให้น่าสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ให้ได้มากที่สุด ถึงแม้จะไม่ได้อยู่ในห้องเรียนจริง ๆ ก็ตาม

คำสำคัญ : สอนออนไลน์, การสอนภาษาจีนในรูปแบบออนไลน์, เครื่องมือจัดการเรียนการสอน

Abstract

In Thailand, during the epidemic period of Corona Virus (COVID-19), it is unable to manage onsite instruction. Instruction management confronts with difficulty and obstacles for learners in every level from the kindergarten to the tertiary levels. Consequently, instructors have to adjust instruction model to online teaching which are not quite familiar with Thai instructors and learners. This article is a result of online teaching problems that the author encountered them herself and exchanged them with other instructors. The results revealed that Chinese online teaching was filled with obstacles; therefore, learners and instructors need to adjust themselves to the current situations according to the phrase “Can learn anywhere.”

The purpose of this article is to suggest guidelines for Chinese instruction. The instructors can apply the gained knowledge and adjust it with online Chinese instruction. Furthermore, the instructors can

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

² อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

* Corresponding author, E-mail: sudarat.jo@skru.ac.th

manage the instruction in accordance with 21st learners with different devices and eliminate obstacles in the classroom with interesting teaching activities to promote learners to gain maximize knowledge even though they are not in the real classrooms.

Keywords : online teaching, online Chinese teaching, instructional devices

1. บทนำ

จากสถานการณ์โรคระบาดในช่วงที่ผ่านมา ทำให้เกิดมาตรการและการเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเข้าเรียนในชั้นเรียนในรูปแบบปกติได้ การเรียนในรูปแบบออนไลน์ (Online Learning) จึงเข้ามามีบทบาทอย่างเป็นรูปธรรมขึ้น การจัดการเรียนการสอนในช่วงแรกนั้นเกิดอุปสรรคขึ้นมากมาย จากทั้งความพร้อมของผู้เรียนและตัวผู้สอนเองที่ยังขาดประสบการณ์ในการสอนในรูปแบบออนไลน์ จึงถือว่าเป็นเรื่องใหม่ที่ทุกคนต้องปรับตัว

จากการติดตามข่าวสารในช่วงระยะเริ่มต้นของการเกิดโรคระบาด ประเทศจีนเป็นประเทศแรกๆที่ต้องปรับการจัดการเรียนการสอนเป็นไปในรูปแบบออนไลน์ (นิภาพร กุลสมบุรณ์, 2563) ได้กล่าวไว้ในเพจ EDUCA Café EP.1 จีนปรับการเรียนการสอน สู้ Covid -19 อย่างไร? เกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า “ครูที่ปักกิ่งมีเวลาในการเตรียมตัวไม่ถึงสัปดาห์ในการเรียนหนังสือแบบออนไลน์ ต้องติดตั้งโปรแกรมต่าง ๆ ที่ไม่เคยเรียนมาก่อน ซึ่งอาจจะมีทั้งคนที่ใช้เป็นและคนที่ใช้ไม่เป็น แต่ทุกคนก็ต้องช่วยกัน รัฐบาลมีการห้ามคนออกนอกโรงเรียนและออกนอกที่อยู่อาศัย การเรียนออนไลน์ทำให้คุณครูต้องทำงานอย่างหนัก ช่วงสัปดาห์แรกๆ นักเรียนต้องยืดหยุ่นและอดทนกันอย่างมาก เพราะว่าเจอปัญหาหลายอย่าง แต่อย่างไรก็ตามในช่วงเวลาไม่ถึง 1 เดือน เด็กและครูก็ปรับตัวได้อย่างรวดเร็ว คุณครูไม่ได้ออกแบบการสอนด้วยการจดบันทึกเพียงอย่างเดียว แต่มีการมอบหมายให้เด็ก ๆ ไปทำโครงการ หรือว่าจัดการเรียนการสอน และมอบหมายงานให้เด็ก ๆ ส่งมาในรูปแบบวิดีโอ รูปภาพ ถ่ายภาพในกระดาษ หรือสมุดที่เขาจดไว้มาส่งคุณครูก็ได้ เรียกได้ว่าครูจีนก็มีการปรับตัวในเรื่องนี้มาก ๆ”

ดังนั้นทักษะที่ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 พึงมี จึงปฏิเสธไม่ได้ว่าความรู้ด้านเทคโนโลยีมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมาก (1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (2) ทักษะสารสนเทศ สื่อเทคโนโลยี (3) ทักษะชีวิตและอาชีพ การจัดการเรียนสอนท่ามกลางความเสี่ยงของโรคระบาด การเรียนรู้อย่างคงต้องดำเนินต่อไป เพราะการเรียนรู้หยุดไม่ได้ ดังนั้นผู้สอนควรปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

2. วัตถุประสงค์ของบทความ

2.1 เพื่อเสนอแนวทางและแนวคิดสำหรับจัดการเรียนการสอนภาษาจีนรูปแบบออนไลน์ในวิถีชีวิตใหม่ให้เกิดประสิทธิผลที่น่าพึงพอใจ

2.2 เพื่อให้ผู้สอนนำความรู้เกี่ยวกับแนวทางและรูปแบบที่ได้นำเสนอ ไปประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนรูปแบบออนไลน์ในวิถีชีวิตใหม่ให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น

3. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

3.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ (Learning Management) สุมณ อมรวิวัฒน์ (2533:460) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่า สถานการณ์อย่างหนึ่งที่มีสิ่งต่อไปนี้เกิดขึ้น ได้แก่

3.1.1 มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้น ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อมและผู้สอนกับสิ่งแวดล้อม

3.1.2 ความสัมพันธ์และการมีปฏิสัมพันธ์ก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่นั้นไปใช้ได้

วิจัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2542 :255) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีระบบระเบียบครอบคลุมการดำเนินการ ตั้งแต่การวางแผน การจัดการเรียนรู้ จนถึงการประเมินผล

ฮู และ ดันแคน (Hough and Duncan 1970: 144) ได้อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่า เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และมีความสุข ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกิจกรรมในแง่มุมต่าง ๆ 4 ด้านดังนี้ การจัดการหลักสูตร (Curriculum) การจัดการเรียนการสอน (Instruction) การวัดผล (Measuring) การประเมินผลการเรียนรู้ (Evaluation) หลังการเรียนการสอน

3.2 แนวคิดทฤษฎีของโรเบิร์ต เอ็ม. กาเย่

โรเบิร์ต เอ็ม. กาเย่ (Robert M. Gagné) หรือเรียกสั้น ๆ ว่า “โรเบิร์ต กาเย่” เป็นนักปรัชญาและจิตวิทยาด้านการศึกษาวอชิงตัน ในช่วง 21 สิงหาคม 1916 – 28 เมษายน 2002 ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการสอน คือ ทฤษฎีเงื่อนไขการเรียนรู้ (Condition of Learning) โดยทฤษฎีการเรียนรู้จัดอยู่ในกลุ่มผสมผสาน (Gagne’s eclecticism) ซึ่งเชื่อว่าความรู้มีหลายประเภท บางประเภทสามารถเข้าใจได้อย่างรวดเร็วไม่ต้องใช้ความคิดที่ลึกซึ้ง บางประเภทมีความซับซ้อนจำเป็นต้องใช้ความสามารถในขั้นสูง

แนวคิดทฤษฎีหลักการสอนของโรเบิร์ต กาเย่ เป็นที่ได้รับการยอมรับกันอย่างกว้างขวางสำหรับการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะการพัฒนาบทเรียนในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและทำให้เข้าถึงผู้เรียนได้มากขึ้น ขั้นตอนการสอนของโรเบิร์ต กาเย่ ประกอบไปด้วย 9 ขั้นตอน โดย (นรรชต์ ฝืนเชียร, 2563) ได้สรุปทฤษฎีการสอนของโรเบิร์ต กาเย่ ไว้ดังนี้

3.2.1 เร่งเร้าความสนใจ (Gain Attention)

ก่อนนำเข้าสู่บทเรียน ครูผู้สอนควรจัดสภาพแวดล้อมหรือใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เพื่อเป็นแรงจูงใจและเร่งเร้าความสนใจให้ผู้เรียนรู้สึกอยากที่จะเรียนรู้

3.2.2 บอกวัตถุประสงค์ (Specify Objective)

ครูผู้สอนจำเป็นต้องแจ้งวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงความคาดหวังและสิ่งที่คุณเรียนควรต้องปฏิบัติได้เมื่อจบบทเรียนนี้ ซึ่งการที่ผู้เรียนได้ทราบถึงจุดประสงค์ของบทเรียนล่วงหน้า จะทำให้ผู้เรียนนั้นสามารถมุ่งประเด็นความสนใจไปที่เนื้อหาบทเรียนในส่วนของสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องหรือที่จำเป็นได้ดีกว่า

3.2.3 ทบทวนความรู้เดิม (Activate Prior Knowledge)

การทบทวนความรู้เดิมช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาใหม่ได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องทบทวนและทดสอบความรู้เดิมของผู้เรียนก่อนที่จะเริ่มนำเสนอเนื้อหาที่เป็นความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งรูปแบบการทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียนนั้น ครูผู้สอนอาจจัดทำได้หลากหลายวิธี ไม่ว่าจะเป็น การให้นักเรียนทำข้อสอบ Pre-Test การถามตอบ หรือการให้ผู้เรียนจับกลุ่มแล้วร่วมกันอภิปรายถึงเนื้อหาที่ได้เรียนมาแล้ว เป็นต้น

3.2.4 นำเสนอเนื้อหาใหม่ (Present New Information)

ครูผู้สอนควรใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับตัวผู้เรียน และคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการนำเสนอเนื้อหาบทเรียนที่เป็นความรู้ใหม่ผ่านการ เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

3.2.5 ชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ (Guide Learning)

ครูผู้สอนจะต้องชี้แนะแนวทางให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ใหม่เพื่อนำไปผสมผสานกับความรู้เดิมที่ผู้เรียนได้เคยเรียนรู้มาแล้ว เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น

3.2.6 กระตุ้นการตอบสนองบทเรียน (Elicit Response)

ครูผู้สอนควรจัดการเรียนการสอน โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสร่วมคิด และทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในเนื้อหา นั้น ๆ ซึ่งจะเป็นการช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

3.2.7 ให้ข้อมูลย้อนกลับ (Provide Feedback)

ครูผู้สอนจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องแจ้งให้ผู้เรียนทราบเป็นระยะว่า ผู้เรียนกำลังเรียนอยู่ในส่วนใดของบทเรียน และห่างจากเป้าหมายที่ผู้สอนตั้งไว้เท่าไร ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นความสนใจจากผู้เรียนได้มากขึ้น หากผู้เรียนทราบถึงจุดที่กำลังศึกษาอยู่และจะทำให้ผู้เรียนมีเป้าหมายชัดเจนที่จะต้องไปถึง

3.2.8 ทดสอบความรู้ใหม่ (Assess Performance)

เมื่อจบบทเรียน ครูผู้สอนจะต้องมีการทดสอบความรู้ของผู้เรียน (Post-test) เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดสอบระดับความรู้ของตนเอง และในขณะเดียวกันครูผู้สอนจะได้ทราบถึงระดับความรู้ของผู้เรียนในการเรียนรู้อบรมนั้น ๆ เช่นกัน ซึ่งจะทำให้ครูผู้สอนสามารถส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนเพิ่มเติมได้อย่างเหมาะสม

3.2.9 สรุปและนำไปใช้ (Review and Transfer)

การสรุปและนำไปใช้ จัดว่าเป็นส่วนสำคัญในขั้นตอนสุดท้าย โดยครูผู้สอนจะต้องสรุปบทเรียนเฉพาะประเด็นสำคัญ ๆ รวมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้ของตนเองหลังจากจบบทเรียนที่ได้ศึกษา และในขณะเดียวกันต้องชี้แนะเนื้อหาที่เกี่ยวข้องหรือให้ข้อมูลอ้างอิงเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาต่อในบทเรียนถัดไปหรือนำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม

จาก 9 ขั้นตอนนี้ จะเห็นได้ว่าทฤษฎีดังกล่าว มีส่วนช่วยในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนสามารถนำมาประยุกต์กับการออกแบบบทเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน เพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้เรียน และทำให้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการจัดเรียนสอนในรูปแบบออนไลน์ในปัจจุบัน

รูปที่ 1 หลักการออกแบบการสอนของโรเบิร์ต กาเย่ (Gagne's Nine Events of Instruction)

ที่มา : <https://www.coursesarc.com/gagnes-nine-events-of-instruction/>

3.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน

เอดการ์ เดล (Edgar Dale) นักศึกษาศาสตร์ชาวอเมริกัน ได้จัดแบ่งสื่อการสอนเพื่อเป็นแนวทางในการอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างสื่อสัททัศน์อุปกรณ์ต่าง ๆ และเชื่อว่าประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม จะทำให้เกิดการเรียนรู้แตกต่างจากประสบการณ์ที่เป็นนามธรรม ดังนั้น จึงจำแนกสื่อการสอนโดยยึดประสบการณ์เป็นหลัก เรียงตามลำดับจากประสบการณ์ที่

ง่ายไปยาก 11 ชั้น เรียกว่า กรวยประสบการณ์ (Cone of Experience) (รศ.สมชาย รัตน์ทองคำ, 2550) ได้สรุปขั้นตอนของประสบการณ์การเรียนรู้และการใช้สื่อแต่ละประเภทดังนี้

3.3.1 ประสบการณ์ตรง (Direct Purposeful Experience) เป็นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด โดยการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากของจริง และสถานการณ์จริง เป็นต้น

3.3.2 ประสบการณ์จำลอง (Contrived Simulation Experience) เป็นการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสิ่งที่ใกล้เคียงความเป็นจริงที่สุด เช่น การจำลองเหตุการณ์ เป็นต้น

3.3.3 ประสบการณ์นาฏกรรมหรือการแสดง (Dramatized Experience) เป็นการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อเป็นการจัดประสบการณ์ใหม่และแตกต่างจากเดิม ให้แก่ผู้เรียนในเรื่องที่มีข้อจำกัดด้วยยุคสมัย เวลา และสถานที่

3.3.4 การสาธิต (Demonstration) เป็นการแสดงหรือกระทำประกอบคำอธิบาย เพื่อให้เห็นลำดับขั้นตอนของการกระทำนั้น ๆ ได้อย่างชัดเจน

3.3.5 การศึกษานอกสถานที่ (Field Trip) เป็นการให้ผู้เรียนได้รับและเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ จากนอกสถานที่เรียน

3.3.6 นิทรรศการ (Exhibition) เป็นการจัดแสดงสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้การถ่ายทอดสาระความรู้แก่ผู้อื่น

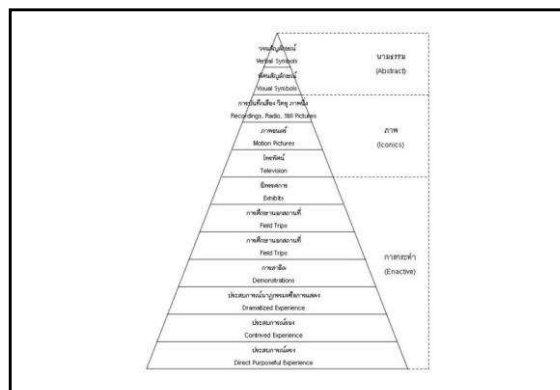
3.3.7 โทรทัศน์ (Television) โทรทัศน์ทั้งแบบวงจรเปิดหรือวงจรปิด เป็นประสบการณ์ที่ให้ทั้งภาพเคลื่อนไหวและเสียงประกอบ แต่โทรทัศน์มีความเป็นรูปธรรมมากกว่าภาพยนตร์ เนื่องจากโทรทัศน์สามารถนำเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบันมาให้ชมได้ในเวลาเดียวกันที่เรียกว่า “การถ่ายทอดสด”

3.3.8 ภาพยนตร์ (Motion Picture) ภาพยนตร์เป็นภาพที่บันทึกเรื่องราวเหตุการณ์ลงบนฟิล์ม ต้องผ่านกระบวนการล้างและตัดต่อฟิล์มก่อนจึงจะนำมาฉายให้ชมได้

3.3.9 การบันทึกเสียง (Recording) เป็นการให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนที่อ่านหนังสือไม่ออก ตามองไม่เห็น เป็นประสบการณ์ที่สามารถรับรู้ได้ทางใดทางหนึ่งระหว่างการฟังและการพูด ซึ่งนับเป็นนามธรรมมากขึ้น

3.3.10 ทัศนสัญลักษณ์ (Visual Symbol) เช่น แผนที่ แผนภูมิซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนความเป็นจริงของสิ่งต่าง ๆ เป็นสัญลักษณ์ที่สามารถรับรู้ได้ด้วยระบบประสาทสัมผัสทางตา มีความเป็นนามธรรมมากขึ้น จึงจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นพื้นฐาน

3.3.11 วจนสัญลักษณ์ (Verbal Symbol) เป็นประสบการณ์ชั้นนามธรรมมากที่สุด ได้แก่ ตัวหนังสือในภาษาเขียน และเสียงของคำพูดในภาษาพูด เป็นต้น

รูปที่ 2 กรวยประสบการณ์ (Cone of Experience)

ที่มา : https://www.krupatom.com/education_324

3.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการสอนแบบออนไลน์

การเรียนการสอนออนไลน์ (Online learning) จัดเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาในอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงวิธีเรียนในรูปแบบเดิม ๆ ให้เป็นการเรียนในรูปแบบใหม่ ที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยทำการสอน นอกจากนี้ยังครอบคลุมไปถึง การเรียนผ่านโปรแกรมออนไลน์, การเรียนทางไกลและการเรียนผ่านเว็บไซต์ โดย (วิทยา วาโย และคณะ, 2563) ได้แบ่งองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ไว้ ดังนี้

3.4.1 ผู้สอน (Instructor)

เป็นผู้ถ่ายทอดเนื้อหา องค์ความรู้ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญของผู้สอน มีส่วนทำให้การสอนออนไลน์บรรลุเป้าหมาย ซึ่งบทบาทของผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ (Guide) พี่เลี้ยง (Mentor) เป็นผู้ฝึก (Coach) อำนวยความสะดวก (Facilitators)

3.4.2 ผู้เรียน (Student)

เป็นผู้รับเนื้อหาและองค์ความรู้จากผู้สอน ซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องมีความพร้อมในด้านการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ การรู้เท่าทันสื่อ (Digital Literacy) สามารถสืบค้น วิเคราะห์ข้อมูล และสามารถประเมินเนื้อหาอย่างได้เป็นระบบ โดยใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อมูลได้อย่างเหมาะสม มีการเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้

3.4.3 เนื้อหา (Content)

เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ เนื้อหาควรมีการออกแบบโครงสร้างตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา มีการวางแผนผังรายวิชาเพื่อเป็นระบบนำทางเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาต่าง ๆ ในบทเรียน สำหรับข้อความของเนื้อหาควรมีความชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย มีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

3.4.4 สื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้ (Instructional Media & Resources)

ถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา สื่อการสอนที่ดีจะเป็นส่วนช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจในเนื้อหาขณะที่เรียนได้ สื่อที่ใช้ในการสอนควรมีความแปลกใหม่ มีความหลากหลาย ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและกระตุ้นการเรียนรู้

3.4.5 กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Learning Process)

เป็นกระบวนการออกแบบการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนตามหัวข้อ วัตถุประสงค์ เนื้อหา สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการวัดประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุถึงเป้าหมาย

3.4.6 ระบบการติดต่อสื่อสาร (Communication Systems)

ระบบการติดต่อสื่อสารเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ประสบความสำเร็จได้ ซึ่งการติดต่อสื่อสารแบ่งออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่ (1) การสื่อสาร ทางเดียว (One-Way Communication) เป็นการถ่ายทอดเนื้อหาผ่านสื่อการสอน (2) การสื่อสารสองทาง (Two-Way Communication) เป็นการถ่ายทอดเนื้อหาผ่านสื่อการสอน

3.4.7 ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (Network Systems)

เป็นช่องทางในการอำนวยความสะดวกให้การเรียนการสอนมีความราบรื่น ระบบเครือข่ายสารสนเทศ ประกอบด้วย (1) ระบบเครือข่ายภายในสถาบัน (Intranet) (2) ระบบเครือข่ายภายนอกสถาบัน (Internet)

3.4.8 การวัดและการประเมินผล (Measurement and Evaluation)

ในการจัดการเรียนการสอนนั้น จำเป็นต้องมีการวัดและประเมินผล โดยมีการวัดและประเมินผลทั้งระหว่างเรียน (Formative Assessment) และหลังจัดการเรียน (Summative Assessment)

จากองค์ประกอบที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าทุกองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ล้วนเป็นส่วนสำคัญและมีความสัมพันธ์กับการทำให้การจัดการเรียนการสอนนั้นเกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

4. แนวทางในการใช้เครื่องมือจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในรูปแบบออนไลน์

การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนในสถานศึกษา (On site) หรือ รูปแบบการเรียนผสมผสานที่บ้าน (Online , On-Air , On-hand ,On-Demand) ล้วนแล้วแต่สัมพันธ์กับองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนทั้งสิ้น โดยหลักๆ จะเป็นผู้สอน (Instructor) และ ผู้เรียน (Student) ที่มีความเกี่ยวข้องกันโดยตรง ถึงแม้การสอนในรูปแบบออนไลน์ จะไม่มีการปฏิสัมพันธ์แบบซึ่งหน้า แต่ก็จำเป็นต้องมีลักษณะปฏิสัมพันธ์แบบการสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์ของผู้สอนและผู้เรียน จะส่งผลทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองและยังส่งผลให้การเรียนรู้มีคุณภาพ

ปัจจุบันรูปแบบและแนวทางจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์มีหลากหลาย ที่ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน โดยสรุปได้ดังนี้

4.1 การสอนผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

แพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ ถูกนำมาใช้กับการทำงานและการเรียน ในรูปแบบของการ work from home และ study from home ดังนั้นจึงมีแอปพลิเคชันที่หลากหลายที่เหมาะสมกับผู้ใช้งาน เช่น

4.1.1 Google Classroom

เป็นเครื่องมือที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การใส่ไฟล์เอกสาร ประกอบการสอน PPT การแจกจ่ายงานให้กับผู้เรียน สามารถตั้งเวลาในการส่งงานได้ ทั้งนี้ผู้สอนยังสามารถใส่ลิงก์ข้อสอบ และตั้งเวลาในการแสดงข้อสอบให้กับผู้เรียน ทั้งนี้ผู้เรียนยังสามารถดาวน์โหลดเอกสารและแสดงความคิดเห็นถึงครูผู้สอนได้อีกด้วย Google Classroom เป็นแพลตฟอร์มออนไลน์ที่ไม่มีค่าใช้จ่าย สามารถเข้าใช้ด้วยการลงทะเบียนอีเมลของสถาบันการศึกษาหรืออีเมลส่วนตัว สามารถทำได้ทุกที่ ทุกเวลา และในอุปกรณ์ทุกเครื่อง จากการใช้ Google Classroom ในการจัดการเรียนการสอนนั้น พบว่าตัวโปรแกรมมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สามารถอำนวยความสะดวกให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียน

4.1.2 Zoom

เป็นเครื่องมือที่ยกระดับห้องเรียนด้วยการสื่อสารแบบ VDO Conference ซึ่งช่องทางนี้รองรับนักเรียนได้มากขึ้น สามารถบันทึกวิดีโอขณะทำการสอน เปลี่ยนภาพพื้นหลังของผู้ใช้งาน อีกทั้งยังสามารถแชร์หน้าจอเพื่อการอธิบายรูปแบบงานให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น สามารถเปิดวิดีโอคอลเพื่อสื่อสารกันได้และมีระบบ Collaboration หรือเครื่องมือที่ใช้ในการทำงานร่วมกัน เช่น วิดีโอ (Video) การแบ่งห้องย่อย (breakout rooms) ระบบถาม-ตอบ การสอบถามความเห็น (polling) กระดานสำหรับเขียนโดยแสดงผ่านหน้าจอ (White board) การเปิดช่องล่ามแปลภาษา (translate) หรือการใช้ช่องข้อความสำหรับพูดคุย (Chat) รวมไปถึงมีระบบตรวจสอบความตั้งใจของผู้เรียนด้วย (attention tracking) ทำให้ผู้สอนสามารถทราบได้ว่าผู้เรียนตั้งใจฟังหรือไม่ ณ เวลาที่จัดการเรียนการสอนอยู่อีกด้วย สามารถรองรับผู้ใช้งานได้พร้อมกันสูงสุดถึง 100 คน ซึ่งนอกจากการสอนออนไลน์ แล้วก็ยังสามารถใช้เพื่อการประชุม หรือการอบรมสัมมนาได้ด้วยเช่นกัน แต่การใช้โปรแกรมนี้ก็มีข้อจำกัด เช่น หากไม่เสียค่าใช้จ่ายในการสมัครสมาชิก การเข้าใช้งานแต่ละครั้งจะจำกัดระยะเวลาแค่ 40 นาที ผู้เรียนสามารถเข้าใช้งานผ่านคอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟนและแท็บเล็ต ผู้เขียนได้ใช้โปรแกรม Zoom เป็นโปรแกรมหลักในการสอน ข้อดีคือตัวโปรแกรมมีลูกเล่นที่หลากหลาย สามารถใช้งานได้ไม่ยาก สามารถมอบหมายงานอภิปรายกลุ่มได้ โดยใช้วิธีการแบ่งห้องในชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลายและกล้าที่จะเปิดไมค์และเปิดกล้องกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน แต่ข้อเสียคือโปรแกรมนี้ต้องจ่ายรายเดือนหรือรายปี จึงจะสามารถใช้แบบแถมมากกว่า 40 นาทีได้

4.1.3 Google Meet

Google Meet เป็นบริการสำหรับการประชุมทางวิดีโอแบบออนไลน์ โดยบุคคลใดก็ตามที่มีบัญชี Google จะสร้างการประชุมออนไลน์ที่รองรับผู้เข้าร่วมได้สูงสุด 100 คน และประชุมได้สูงสุด 60 นาทีต่อการประชุม นอกจากนี้ก็ยังมีลักษณะเด่นที่มีความสามารถพิเศษขั้นสูง (feature) ที่รองรับผู้เข้าร่วมภายในหรือภายนอกสูงสุด 250 คน และการนำข้อมูลในรูปแบบของภาพและเสียงส่งผ่านทางอินเทอร์เน็ต (VDO Streaming) แบบสดสำหรับผู้ชมในโดเมนเดียวกันได้สูงสุดถึง 100,000 คน วิธีใช้ Google Meet นั้น เพียงแค่ผู้ใช้เข้าสู่ระบบด้วยบัญชี Google ที่มีอยู่แล้ว หรือหากไม่มีก็สามารถสมัครใหม่ได้ ซึ่งการใช้งานบนคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะหรือคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กนั้น สามารถเข้าใช้งานได้บน Web browser ผ่านหน้าเว็บ Google Meet โดยไม่จำเป็นต้องติดตั้งโปรแกรมใด ๆ เพิ่มเติม ส่วนวิธีใช้ Google Meet บนมือถือหรือแท็บเล็ต สามารถดาวน์โหลดแอปฯ Google Meet ได้จาก Google Play และ App Store Google Meet สามารถบันทึกวิดีโอขณะทำการสอน เปลี่ยนภาพพื้นหลังของผู้ใช้งาน อีกทั้งยังสามารถแชร์หน้าจอได้เช่นกัน

4.1.4 Microsoft Teams

โปรแกรมนี้จะคล้ายกับ Google Classroom คือสามารถผู้สอนสามารถบันทึกวิดีโอการสอนของตนแล้วแจกจ่ายให้ผู้เรียนผ่านระบบจัดเก็บข้อมูลแบบคลาวด์ (cloud storage) ด้วย Microsoft OneDrive หรือ Microsoft Stream โดยสามารถจำกัดสิทธิ์การเข้าถึงได้ การถ่ายทอดสดการสอนผ่านระบบ Video Conference ด้วย Microsoft Teams และสามารถสร้างและใช้งานห้องเรียนออนไลน์ (e-classroom) เช่น การแจกจ่ายเอกสารประกอบการสอน การสนทนา การสร้างกระดานถามตอบ การมอบหมายงานหรือสั่งการบ้าน การตรวจงาน การสร้างแบบทดสอบ และการให้คะแนน เป็นต้น

4.1.5 Cisco Webex Meeting

WebEx เป็นโปรแกรมแบบ Web Conference ที่จะทำให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนได้เจอกันพร้อมหน้าแบบ Real time เหมือนการได้พบกันจริง ด้วยแอปพลิเคชันบนมือถือ Cisco Webex ทำให้ติดต่อสื่อสารกันได้ทุกที่ รวมถึงสามารถแชร์เอกสาร หรือแอปพลิเคชันอื่น ๆ ให้ผู้เข้าร่วมหรือผู้เรียนมองเห็นได้ ผ่านการแชร์หน้าจอของผู้สอนเอง หรือเลือกแชร์เฉพาะแอปพลิเคชันที่ผู้สอนต้องการ นอกจากนี้ผู้สอนยังสามารถบันทึกวิดีโอขณะสอน เพื่อให้เป็นประโยชน์ของผู้เข้าเรียนในภายหลังได้ ซึ่ง WebEx มีขั้นตอนการใช้งานที่ง่ายและประหยัดเวลาโดยสามารถเข้าใช้งาน ได้ 3 ช่องทาง ได้แก่

ช่องทางที่ 1 ผ่าน web browser เช่น Mozilla Firefox ,IE ,Chrome เป็นต้น

ช่องทางที่ 2 เข้าระบบด้วย App (สำหรับติดตั้ง) Cisco Webex Meetings Desktop App

ช่องทางที่ 3 เข้าระบบด้วย App Cisco Webex Meetings Mobile App ได้ทั้ง iphone ipad และ Android

4.1.6 Voov meeting

Voov meeting เป็นโปรแกรมสำหรับจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์หรือสำหรับการประชุมออนไลน์ สามารถรองรับผู้เข้าร่วมประชุมในทั้งรูปแบบเสียง และรูปแบบวิดีโอได้มากที่สุดถึง 300 คน และสามารถประชุมได้อย่างต่อเนื่องไม่มีการจำกัดเวลา จากการทดลองใช้โปรแกรมนี้ พบว่าตัวโปรแกรมมีลักษณะคล้าย ๆ กับ โปรแกรม Zoom สามารถบันทึกวิดีโอขณะทำการสอนได้ เปลี่ยนภาพพื้นหลังของผู้ใช้งาน สามารถแชร์หน้าจอเพื่ออธิบายสิ่งที่กำลังสอนได้ การเข้าใช้งานไม่ซับซ้อน เพียงแค่ลงทะเบียนการเข้าใช้ด้วยอีเมลและกรอกรหัสการเข้าประชุมก็สามารถเข้าถึงการประชุมหรือห้องเรียนออนไลน์ได้อย่างง่ายดาย ตัวโปรแกรมมีความเสถียรในการใช้งาน สถาบันขงจื้อในประเทศไทยหลาย ๆ สถาบันนิยมใช้

โปรแกรมนี้ในการจัดอบรม สัมมนา Voov meeting จึงเป็นอีกตัวเลือกที่น่าสนใจที่สามารถนำมาใช้กับการสอนในรูปแบบออนไลน์

4.2 การสร้างสื่อการสอนที่น่าสนใจ

การผลิตสื่อการสอน เพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยครูผู้สอนนั้น ผู้สอนจะต้องสามารถวิเคราะห์ถึง ความยากง่าย ความเหมาะสมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลิตสื่อที่มีประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ จะต้องมีการรวบรวมสร้างสื่อที่มี ระบบและขั้นตอน เพื่อให้สื่อที่ผลิตนั้นมีคุณค่าต่อการเรียนสูงสุด การใช้สื่อสำหรับการสอนออนไลน์ควรเป็นสื่อที่น่าสนใจ อธิบายได้ชัดเจน การสร้างสื่อการเรียนการสอนเพื่อนำมาใช้ประกอบการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ นั้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง โดยการสร้างสื่อผู้สอนจะต้องตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนให้ชัดเจน เพื่อใช้วัตถุประสงค์นั้น เป็นตัวชี้้นำในการสร้างสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังมีหลักการอื่น ๆ เพื่อประกอบการพิจารณา คือ

- 1) สื่อนั้นต้องมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทเรียนและตรงกับจุดมุ่งหมายที่จะสอน
- 2) เลือกสื่อที่มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ และเป็นสื่อที่จะให้ผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชานั้น ๆ ได้ดีเป็นลำดับขั้นตอน

- 3) เป็นสื่อที่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน
- 4) เป็นสื่อที่สะดวกในการใช้ มีวิธีใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป
- 5) เป็นสื่อที่มีคุณภาพและมีความถูกต้อง เพื่อให้ผู้เรียนไม่จดจำในสิ่งที่ผิด

นอกเหนือจากหลักการสร้างสื่อที่กล่าวมานั้น ผู้สอนสามารถใช้เครื่องมือเหล่านี้ เป็นตัวช่วยในการออกแบบสื่อการสอนที่น่าสนใจ รูปแบบมีความสวยงามได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจุบันได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ได้แก่

4.2.1 Canva

เป็นเครื่องมือในการออกแบบกราฟิก เช่น การสร้างชิ้นงานเพื่อใช้ลงในสื่อสาธารณะ (Social Media) งานนำเสนอ (Presentation) งานสิ่งพิมพ์ รวมไปถึงภาพเคลื่อนไหว Canva ประกอบไปด้วยเทมเพลตให้เลือกใช้มากมาย ทำให้ออกแบบชิ้นงานคุณภาพได้อย่างรวดเร็ว แม้จะไม่มีพื้นฐานด้านการใช้กราฟิกหรือวิดีโอก็สามารถเริ่มต้นใช้งานได้ทันที โดยมีให้ใช้งานทั้งแบบมีค่าใช้จ่ายและไม่มีค่าใช้จ่าย จุดเด่นของ Canva ได้แก่ แบบฟอร์ม (Template) ทำให้ผู้สอนสามารถประหยัดเวลาในการออกแบบชิ้นงานกราฟิกจากเทมเพลตที่ไม่มีค่าใช้จ่าย Text Tool ช่วยให้ผู้สอนบอกเล่าเรื่องราวชิ้นงาน กราฟิก ด้วยการจับคู่รูปภาพกับข้อความ พร้อมด้วยเครื่องมือช่วยปรับแต่งข้อความ สามารถย้ายหรือปรับขนาดข้อความและรองรับ Google Fonts มีเครื่องมือในการเพิ่มรูปภาพ (Photo Tool) หรือค้นหารูปภาพฟรีได้บน Canva รองรับการปรับแต่งรูปภาพให้สวยงาม ช่วยให้ออกแบบเข้ากับข้อความได้อย่างลงตัว สามารถทำงานร่วมกันกับทีม โดยสามารถสร้างการออกแบบร่วมกันแบบตอบสนองทันที (Real time) สามารถเพิ่มสมาชิกในทีม เสนอแนะงานได้ทันที Canva เป็นเครื่องมือที่ผู้เขียนแนะนำ เพราะใช้ง่าย และมีแบบฟอร์ม (Template) ให้เลือกมากมาย ทำให้สามารถดึงดูดใจผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และผู้เรียนเองก็สามารถสร้างชิ้นงานหรืองานนำเสนอ โดยใช้ Canva ได้เช่นกัน

4.2.2 Pinterest

เป็นเครื่องมือในการค้นหารูปภาพ เพื่อนำมาสร้างสื่อการสอนให้สวยงามและน่าสนใจ ซึ่งผู้สอนส่วนใหญ่จะ ค้นหาภาพใน Google แต่บางครั้งไม่สามารถหาภาพในแบบที่ต้องการได้ Pinterest จึงเป็นอีกตัวเลือกสำหรับผู้สอนที่ชอบรูปภาพสวยๆและมีความคมชัด โดยวิธีการค้นหาไม่แตกต่างกับการหาภาพใน Google ผู้สอนสามารถใช้ Pinterest ในการสร้าง Pin Board หรือกระดาน Pin ของเราไว้เก็บภาพและวิดีโอที่เราอยากเก็บไว้ สามารถสร้าง Pin Board เป็นหมวดหมู่ต่าง ๆ เช่น 动物 (dòngwù - ดั่งหฺวู่ สัตว์)、颜色 (yánsè - เหยียนเซ่อ สี)、我的家庭 (Wǒ de

jiāting - หว่อ เตอะ เจียถึง ครอบคร้วของฉั่น) เป็นต้น สามารถ Repin หรือ Pin ภาพของคนอื่นมาไว้ที่กระดาน Pin (Board) ของเรา หากพบ Pin ที่น่าสนใจ เราสามารถส่งอีเมลล์ให้เพื่อนได้ โดยวิธีการดาวน์โหลดสามารถคลิกไปที่ภาพ จะมีจุดสามจุดปรากฏอยู่ ให้เลือกดาวน์โหลด รูปภาพที่ต้องการก็จะเก็บอยู่ในคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้

4.2.3 Power point

เป็นเครื่องมือในการสร้างสื่อที่ผู้สอนส่วนใหญ่คุ้นเคยกันดีอยู่แล้ว การสร้างสื่อการสอนด้วย Power point ให้น่าสนใจ มีดังต่อไปนี้

สไลด์ในแต่ละเฟรม ต้องมีความสมบูรณ์ เช่น ความหมาย ความชัดเจน ทั้งข้อความ สื่อประกอบ รวมถึงคำบรรยายระหว่างที่ดำเนินการนำเสนอต้องชัดเจน เข้าใจง่าย ซึ่ง ใน 1 เฟรมสไลด์ ควรมี 1 สารเนื้อหา สไลด์ในการนำเสนอทั้งหมด หากไม่ใช่เนื้อหาที่เป็นวิชาการเฉพาะหรือการบรรยายทางวิชาการจริง ๆ ไม่ควรมนำทฤษฎี หรืออ้างอิงกฎระเบียบ หรือข้อมูลที่ซับซ้อน หากผู้สอนเห็นว่าสิ่งนั้นสำคัญต่อการศึกษาเรียนรู้ ก็ควรใส่ไว้ในเอกสารประกอบการบรรยายในการสร้างสไลด์ทุกครั้ง ผู้สอนหรือนำเสนอควรเป็นผู้สร้างสไลด์ด้วยตัวเอง เพื่อที่จะได้นำสิ่งที่ผู้สอนต้องการให้รู้ สิ่งที่เป็นเรื่องที่ต้องการเน้นสามารถนำมาเป็นกระบวนการหรือโครงสร้างหลักของสไลด์เพื่อการนำเสนอ ซึ่งจะส่งเสริมให้เรื่องที่น่าสนใจ นำติดตาม และส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาและสิ่งที่ผู้สอนต้องการนำเสนอ การใช้สื่อ PowerPoint ในการสอนหรือนำเสนอ สิ่งสำคัญที่ละเลยไปไม่ได้เลย คือ ฉากหลัง ควรเลือกใช้ที่เหมาะสม ไม่มีสีฉูดฉาดตาจนเกินไป เน้นในจุดที่ต้องการให้ผู้เรียนจดจำ จะช่วยสร้างบรรยากาศการนำเสนอให้น่าสนใจ การเลือกหน้าแม่แบบควรเลือกให้ตรงตามสาระเนื้อหา จะเป็นส่วนช่วยให้การนำเข้าสู่เนื้อหาง่ายขึ้นและแสดงถึงความเป็มืออาชีพ

4.3 แทรกกิจกรรมที่น่าสนใจในชั้นเรียน

การแทรกกิจกรรมที่น่าสนใจ สามารถดึงดูดให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น โดยผู้สอนสามารถเลือกใช้เครื่องมือที่สนุก ๆ หรือการออกแบบใบงานในรูปแบบออนไลน์ให้น่าสนใจ เพื่อประยุกต์ใช้กับการสอนภาษาจีน ได้ดังนี้

4.3.1 Kahoot

โปรแกรม Kahoot คือ เกมที่ตอบสนองต่อการเรียนการสอน ช่วยให้นักเรียนสนุกกับการเรียนโดยเป็นเครื่องมือช่วยในการประเมินผล โดยผ่านการตอบคำถาม การอภิปราย หรือการสำรวจความคิดเห็น Kahoot เป็นเกมการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย คำถามปรนัย เช่นการตอบคำถาม การอภิปราย หรือการสำรวจ คำถามจะแสดงที่จอหน้าชั้นเรียนและให้นักเรียนตอบคำถามบนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของตนเอง เช่น คอมพิวเตอร์ มือถือ ไอแพด เป็นต้น การใช้โปรแกรม Kahoot สามารถเข้าโดยการกรอกรหัสที่ผู้สอนแจ้งให้กับผู้เรียน สามารถพิมพ์ภาษาจีนได้ สามารถใส่พินอินได้ แต่แนะนำให้ผู้สอนพิมพ์ข้อความใส่ Word ก่อน แล้วจึงคัดลอกข้อความมาใส่ในโปรแกรม จากการทดลองใช้สามารถดึงดูดใจให้ผู้เรียนและสามารถสร้างความสนุกสนานในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี

4.3.2 Quizizz

โปรแกรม Quizizz มีลักษณะที่คล้ายกับโปรแกรม Kahoot สามารถเข้าใช้งานผ่านเว็บไซต์ <https://quizizz.com> เป็นเว็บไซต์หนึ่งที่ ช่วยสร้าง แบบทดสอบออนไลน์ e-Testing ได้ฟรี ผู้เรียนทำแบบทดสอบผ่านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ Notebook Tablet Smart Phone ที่เชื่อมต่อระบบ Internet ผู้เรียนสามารถทราบผลการสอบทันที และผู้สอน ได้รับรายงาน (Report) ผลการสอบและบันทึกผลเครื่องคอมพิวเตอร์ได้

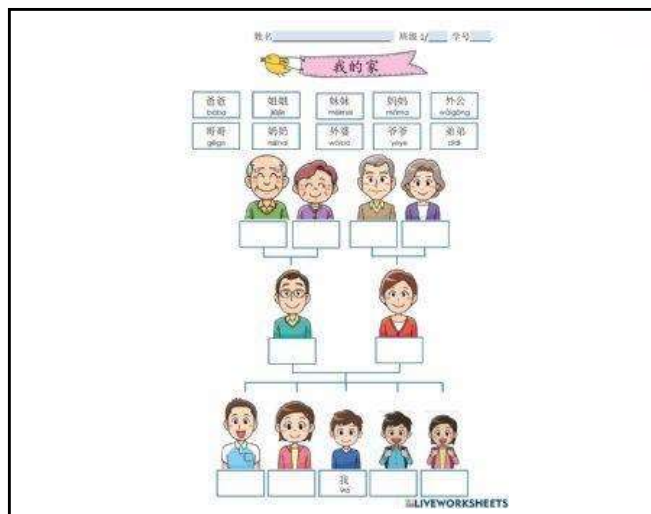
Quizizz เหมาะกับการนำมาประยุกต์ใช้กับ การทำข้อสอบก่อนเรียน หลังเรียนเพื่อวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน หรือจัดกิจกรรมการสอบแบบเกมส์เพื่อเพิ่มความสุขสนุกสนานในการเรียนได้ อีกทั้งช่วยให้สถาบันการศึกษาประหยัดค่าใช้จ่ายจากการเตรียมสอบ และเป็นการใช้เทคโนโลยีได้อย่างเกิด ประโยชน์ ช่วยให้ผู้สอนลดเวลาในการทำข้อสอบและจัด

ชุดทดสอบ อีกทั้งทำให้ทราบถึงจุดบกพร่องการเรียนของนักเรียนแต่ละคนในแต่ละเนื้อหา หากนักเรียนไม่เข้าใจในเนื้อหาการเรียนเรื่องใด สามารถนำมาปรับปรุง แก้ไข กระบวนการจัดการเรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้น ในด้านของผู้เรียนเอง ก็จะได้ทราบข้อมูลและประเมินตนเองได้ว่าไม่เข้าใจเนื้อหาตรงส่วนใดเพื่อจะได้กลับไปทบทวน และทำความเข้าใจในเนื้อหานั้นอีกครั้งหนึ่ง เสมือนการสร้างแรงจูงใจในการเรียน และให้ผู้เรียน ต้องเตรียมพร้อมในการเรียนอยู่เสมอ

4.3.3 Live worksheets

เว็บไซต์ Live worksheets เป็นเว็บไซต์ที่ผู้สอนสามารถสร้างใบความรู้ ใบงาน แบบฝึกหัด ข้อสอบ ให้มีชีวิตในรูปแบบออนไลน์ได้ โดยผู้สอนสามารถออกแบบ ตกแต่งใบงานให้มีความสวยงาม ในโปรแกรม Canva และ Power Point และบันทึกไฟล์เป็น PDF จากนั้นให้นำไฟล์ใบงานเข้ามาสร้างใบงานออนไลน์ ใน Live worksheets

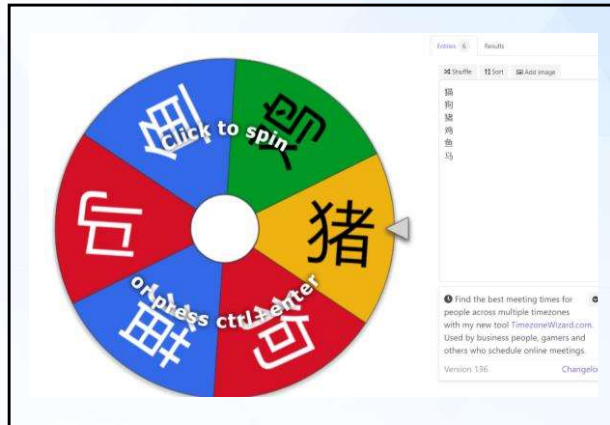
ข้อดีคือ ทำให้ผู้สอนเกิดความสะดวกในการเก็บคะแนน สามารถออกแบบใบงานได้หลากหลาย กำหนดเวลาปรับคะแนนให้เกิดความเหมาะสม และลดภาระให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างมาก เช่น ผู้เรียนสามารถทำในรูปแบบออนไลน์ได้ทันที ไม่จำเป็นต้องพิมพ์ไฟล์ออกมาในรูปแบบกระดาษ ทำให้ประหยัดกระดาษไปในตัว Live worksheets ยังมีความสามารถในการใส่ไฟล์เสียง ใส่ไฟล์วิดีโอได้ ซึ่งผู้เขียนพิจารณาแล้วว่าจะมีความเหมาะสมกับการเรียนภาษาจีนและภาษาอื่น ๆ เป็นอย่างมาก ในส่วนของการออกแบบคำสั่งในใบงาน สามารถออกแบบได้อย่างหลากหลาย ทั้งแบบอัตโนมัติและปรนัย เช่น แบบเติมคำตอบ แบบโยงเส้นหรือจับคู่ แบบเลือกตอบถูกหรือผิด แบบลากคำตอบมาเติมให้ถูกต้อง แบบเลือกเครื่องหมายถูก หรือในรูปแบบปรนัยเลือกตอบ เป็นต้น

รูปที่ 3 ตัวอย่างใบงานออนไลน์
ที่มา : <https://www.liveworksheets.com/>

4.3.4 Wheel Of Names

หากผู้สอนท่านใด เคยมีปัญหาเวลาสุ่มเลือกนักเรียนแต่ละคน กลุ่มของนักเรียน หรือสุ่มเลือก มักจะพบปัญหาผู้เรียนไม่ให้ความร่วมมือ Wheel Of Names สามารถใส่ชื่อนักเรียน ชื่อกลุ่ม หรือใส่คำศัพท์ภาษาจีนที่ต้องการสุ่มลงไป ในช่องทางขวาที่อยู่บนหน้าจอ แล้วกดปุ่มสีขวากลางวงล้อเมื่อต้องการทำการสุ่ม ผู้เรียนก็จะสนุกและลุ้นไปกับการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนได้มากขึ้น จากการทดลองใช้ทำให้ผู้เรียนเกิดความตื่นตัวกับการเรียน สนุกสนาน และรู้สึกไม่น่าเบื่อ

รูปที่ 4 วงล้อ Wheel Of Names

ที่มา : <https://wheelofnames.com/>

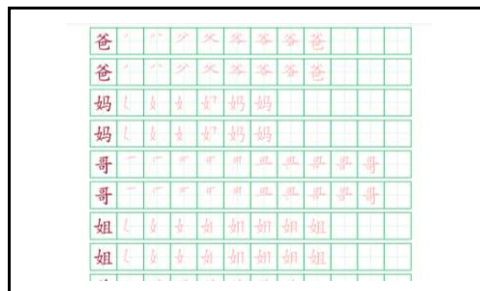
4.4 อยากเพิ่มทักษะการเขียนอักษรจีนต้องทำอะไร

แพลตฟอร์มการเขียนอักษรจีน สามารถเข้าผ่านเว็บไซต์ <https://www.an2.net/zi/> โดยผู้สอนสามารถใส่คำศัพท์ที่ต้องการและเลือกรูปแบบ多字 คือการเขียนซ้ำหลาย ๆ ครั้งและยังสามารถเว้นช่องว่างให้ผู้เรียนเขียนได้เองอีกด้วย รูปแบบ笔顺 คือการแยกให้ผู้เรียนเขียนอักษรจีนตามลำดับขีด สามารถใส่ชื่อบทที่เรียนบนหัวของกระดาษได้ และบันทึกในรูปแบบ PDF ได้ หากผู้สอนต้องการนำมาสอนใน Power point ผู้เขียนแนะนำให้แปลงไฟล์จาก PDF เป็น JPG หลังจากนั้นคัดลอกรูปภาพมาวาง Power point เพียงเท่านี้ผู้สอนก็ช่วยให้ผู้เรียนเขียนตามผู้สอนได้ ผลจากการใช้ตารางคัดอักษรนี้ในการสอน ทำให้พบว่าผู้เรียนได้ฝึกเขียนตามได้ง่ายขึ้น เขียนสวยและเป็นระเบียบมากขึ้น

รูปที่ 5 การสร้างตารางคัดอักษรจีน

ที่มา : <https://www.an2.net/zi/>

รูปที่ 6 ตารางสำเร็จรูป

ที่มา : <https://www.an2.net/zi/>

5. ข้อเสนอแนะ

ปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตแบบใหม่ (New normal) ทั้งผู้เรียนและผู้สอนต้องมีการปรับตัวครั้งใหญ่ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสามารถดำเนินไปได้ตามปกติ ผู้สอนจะต้องปรับตัวด้วยการออกแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งวางแผนการรับมือกับภาวะหยุดชะงักทางการศึกษา (Education Disruption) เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสามารถดำเนินไปได้ตามปกติและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งควรคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้การเรียนรู้มีความราบรื่นและบรรลุตามวัตถุประสงค์

อย่างไรก็ตามถึงแม้จะปฏิเสธไม่ได้ว่าเทคโนโลยีมาเป็นส่วนสำคัญในชีวิตของทุกคน ทั้งผู้เรียนและผู้สอนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่าย แต่ยังมีผู้เรียนอีกจำนวนไม่น้อยในพื้นที่ห่างไกล ที่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศหรืออาจมีปัญหาทางด้านภาระค่าใช้จ่าย ทำให้พลาดการเรียนรู้ ดังนั้นผู้สอนควรมีการวางแผนการเรียนการสอนแบบออนไลน์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของผู้เรียนในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นจึงต้องมีการปรับกระบวนการทัศน์ของครูไทยจากกระบวนการทัศน์เดิมที่ครูเป็นศูนย์กลาง (teacher-centered) เป็นกระบวนการทัศน์ใหม่ของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (child-centered) เน้นการบูรณาการ (integration) เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด

6. เอกสารอ้างอิง

- กิตติชัย สุธาสิโนบล. (2562). “หลักสูตรและการเรียนรู้แบบดิจิทัล”. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์*. 20(1), น. 200-211.
- ฉันทชัย อธิเกียรติ และคณะ. (2017). *การสอนแบบทันสมัยและเทคนิควิธีสอนแนวใหม่* [เว็บเพจ]. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2564, จาก http://regis.skru.ac.th/RegisWeb/webpage/addnews/data/2017-07-24_078.pdf
- จักรกฤษณ์ โปตาพล. (2020). *การจัดการเรียนรู้ออนไลน์: วิธีที่เป็นไปทางการศึกษา* [เว็บเพจ]. สืบค้นเมื่อ 2 มิถุนายน 2564, จาก <https://slc.mbu.ac.th/article/28181>
- ทิตนา แคมมณี. (2543). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัทด้านสุทธการพิมพ์.
- ธัญญารัตน์ มะลาศร และคณะ. (2560). “การจัดเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวไทย”. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ*. 4(3), น. 81-90.
- นรรชต์ ผืนเชียร. (2563). *ขั้นตอนการสอน 9 ขั้นของกาเย่* [เว็บเพจ]. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2564, จาก <https://www.truelookpanya.com/education/content/82909/-teamet->
- นิคม ชัยขุนพล. (2560). “ลักษณะปฏิสัมพันธ์การสื่อสารจากพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมเครือข่ายออนไลน์ของคนไทย”. *วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ*. 27(2), น. 55-65.
- นิภาพร กุลสมบุญรณ์. (2563). *EDUCA Cafe EP.1 จีนปรับการเรียนการสอนสู้ Covid-19 อย่างไร* [เว็บเพจ]. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2564, จาก <https://www.youtube.com/watch?v=VNbhjqTPMTA>
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช. (2542). *การพัฒนาหลักสูตร สานต่อที่ท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: เซ็นเตอร์ ดิสคัฟเวอรี.
- วิทยา วาโยและคณะ. (2563). “การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 : แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน”. *วารสารศูนย์อนามัยที่ 9*. 14(34), น. 285-298.